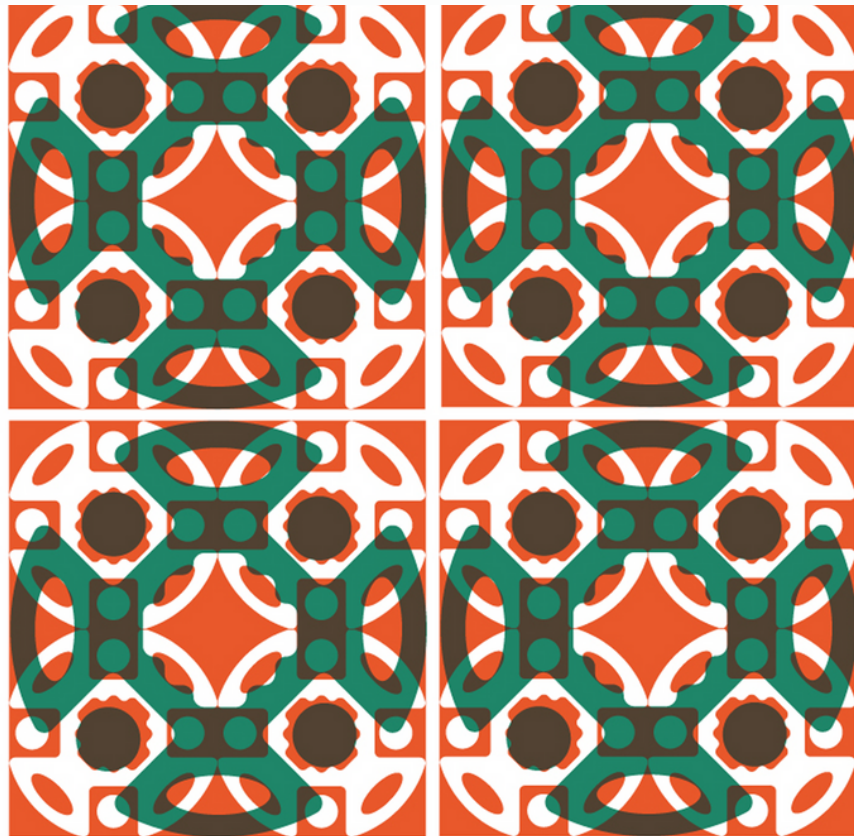
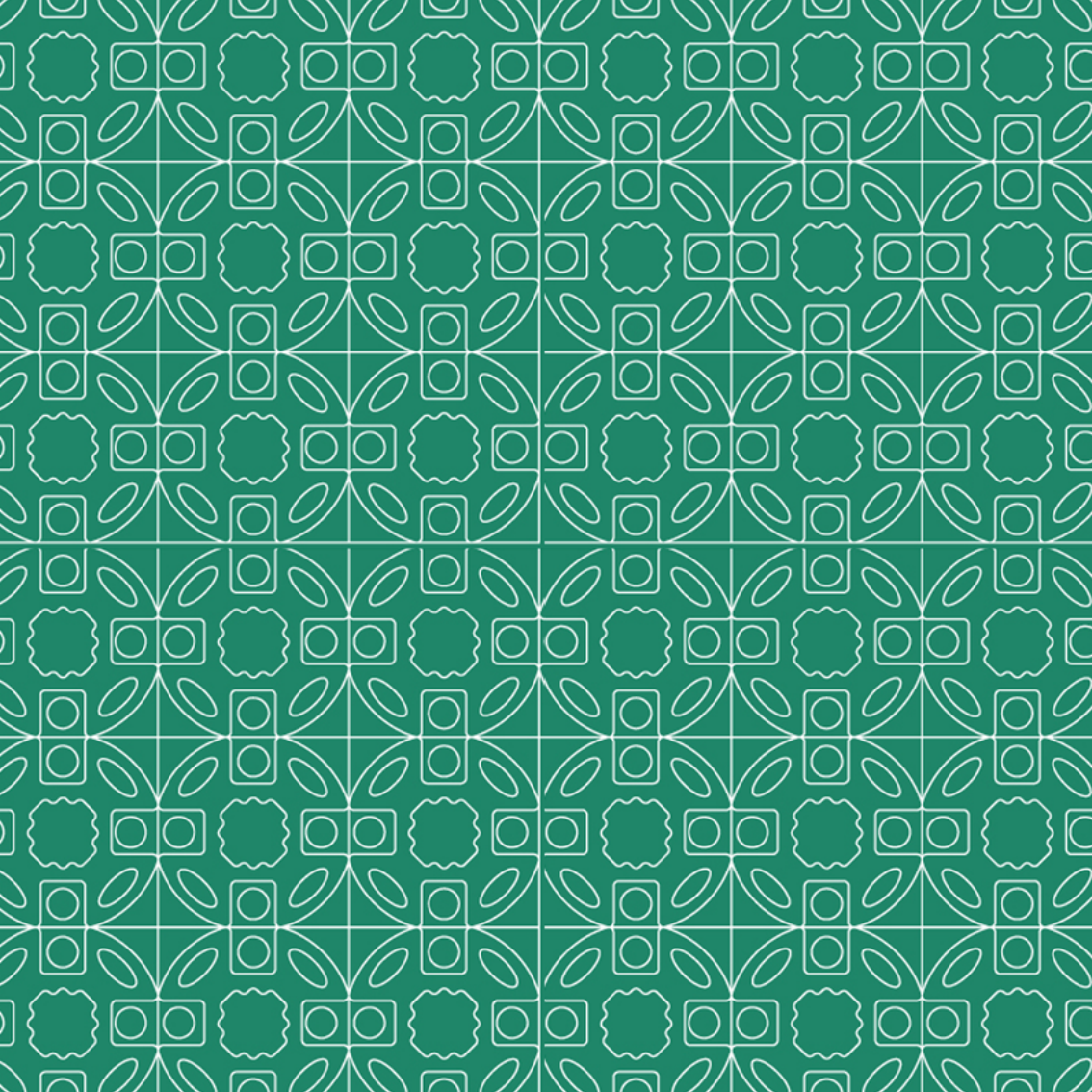


Hlavu vzhůru:

příběhy angažované komunity







Savore Džene

KOMUNITNÍ CENTRUM NA PODPORU
AKTIVIZACE ROMSKÉ MENŠINY

Hlavu vzhůru.

příběhy angažované
komunity



Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost



Text: Kristina Studená

Korektura textu: Zuzana Siváková

Grafické zpracování: Veronika Štiglerová

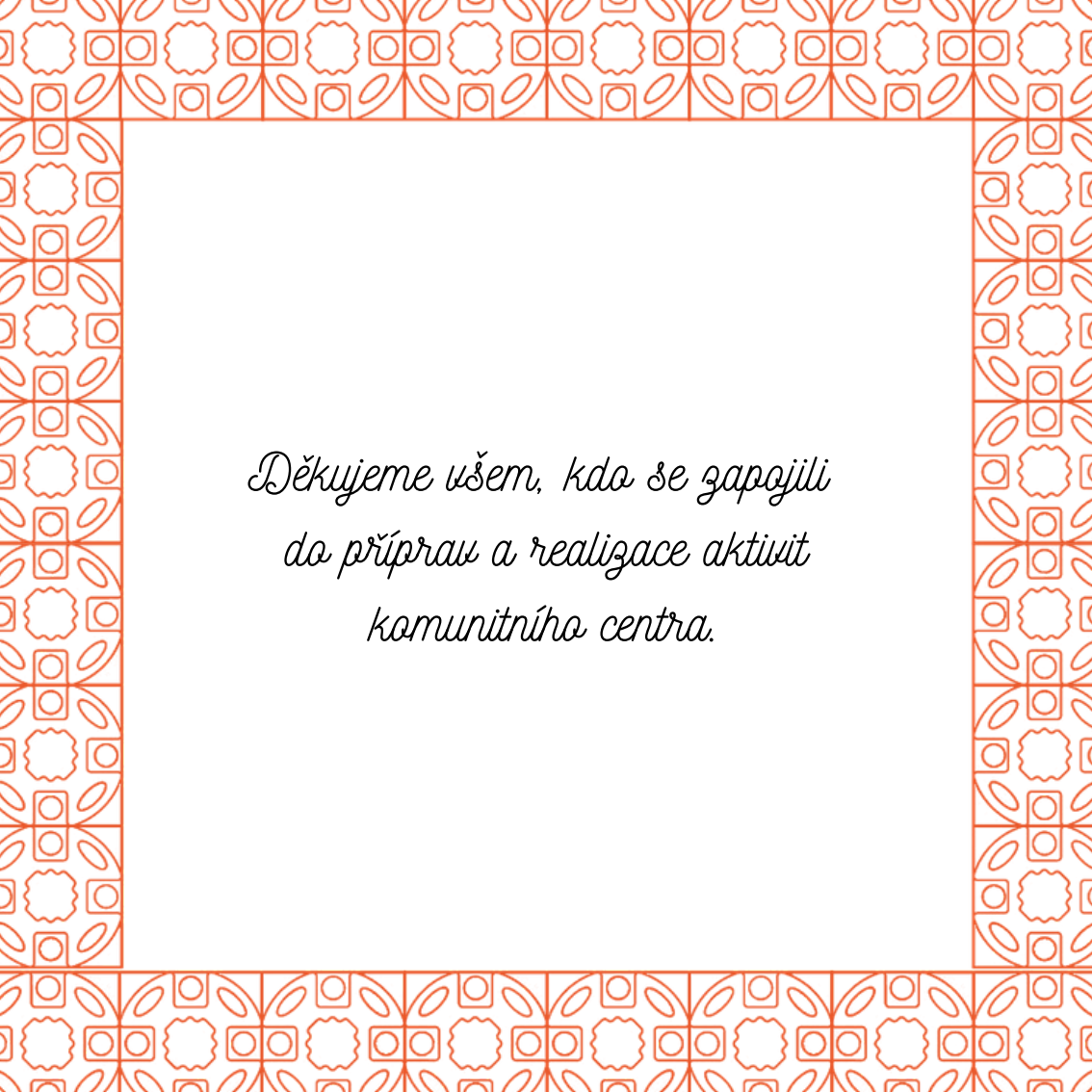
Sběr příběhů: Martin Nawrath, Ivona Shafaq, Sabina Bendová

Tato publikace vznikla jako výstup projektu **Hlavu vzhůru**, financovaného Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

Registrační číslo: CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/00007767

Realizátor: IQ Roma servis, z.s.

Realizace projektu: 01.02. 2018 do 31. 03. 2021



*Děkujeme všem, kdo se zapojili
do příprav a realizace aktivit
komunitního centra.*



Úvod

Do rukou se vám dostává unikátní sborník příběhů lidí, kteří se ve svém volném čase v průběhu let 2018 až 2020 zapojili do aktivit komunitního centra Savore Džene (v překladu „Všichni lidé“) v Brně.

Příběh komunitního centra i příběhy těchto aktivních lidí k vám doputovaly díky projektu Hlavu vzhůru. Jeho smyslem bylo vytvořit prostor pro Romy a Romky, kteří se chtějí aktivně podílet na občanském životě, kteří chtějí vytvářet mosty mezi komunitou, komunitními lídry a majoritou.

Vznikla také řada občanských iniciativ a skupin, které společně řešily některá z aktuálních témat. Komunitní centrum na Bratislavské ulici bylo místem setkávání, sebevzdělávání, rozvoje, plánování akcí a porozumění.

Přejeme příjemné a inspirativní čtení.





Komunitní centrum Savore Džene: místo pro všechny dobré lidi

Psal se leden 2019 a na ulici Bratislavská se odehrála velká událost: slavnostní otevření komunitního centra IQ Roma servisu, které jsme pojmenovali Savore Džene/Všichni lidé. Vznikl zde prostor pro vytváření nových projektů, prostor k setkávání, vzdělávání, tvoření.

Otevřelo se také nové místo k setkávání lidí z romské komunity i mimo ni. Spolupráce, angažovanost, radost, ale i vypětí, neúspěchy, stres. Tak jako v životě, i v komunitním centru to žilo. Vznikaly skvělé projekty a nápady, některé jednorázové, některé dlouhodobé, prostor mohl dostat každý, kdo měl vizi a chuť se na ní podílet. Za většinou aktivit stáli Romové a Romky, kteří kolem sebe vytvářeli okruh spolupracujících lidí, bez ohledu na vzdělání, věk nebo zkušenosti. Komunitní centrum tak někdy tepalo v rytmu tradičních tanců, jindy se odtud ozývaly divoké zvuky bojového sportu MMA, nácviku písní na muzikál.



Pravidelně se ulicí linula vůně tradičních romských jídel, byl slyšet šum dětí při doučování nebo obdivné výkřiky při make-up proměnách. Byl to také prostor, kde se mohli lidé rozvíjet: komunitní lídři v oblasti organizování veřejných i komunitních akcí, ve schopnosti prezentovat, komunikovat. Účastníci měli možnost rozvíjet své talenty a schopnosti, rozvíjeli se ve spolupráci a angažovanosti.

Největším zážitkem byla pro všechny příprava autorského muzikálu Džas dureder/Jedeme dál. Vytvořil jej na základě svého životního příběhu mladý nadaný Rom František. Muzikál odráží jeho skutečný příběh a vystupují v něm jak romští, tak neromští umělci, čímž podporují i jednu z hlavních myšlenek – rozvoj vztahů mezi Romy a majoritou. Do přípravy se zapojili rozmanití lidé, Češi, Romové a Američani.

Premiéru muzikálu, která proběhla v brněnském divadle v prosinci 2019, shlédlo na 200 diváků.

*Tancem pro duši
i pro tělo*





Taneční skupiny

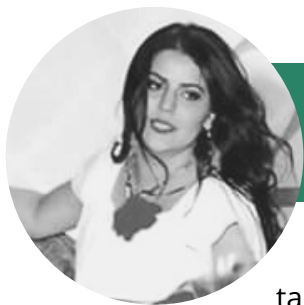
Pestrost komunitního centra se odrážela i v tanci: děti a mladí lidé se setkávali hned ve třech tanečních souborech.

Kroužek tradičních romských tanců **Gypsy Čercheňa** pro tři věkové skupiny dětí vedla Terézie. Během 2 let vytvořila nespočet choreografií a se souborem vystupovala na několika akcích napříč celou Českou republikou.

Taneční soubor **Black and White** byla taneční skupina dětí, které pod vedením lídra Julka tančily nejenom romské tance, zvládaly také choreografie na zahraniční popovou hudbu. Tento soubor nadaných dětí, dívek i chlapců do 13 let během dvou týdnů nacvičil choreografii, se kterou úspěšně vystoupily jako kulturní doprovod na akci spojenou s oslavou konce prázdnin v IQ Roma servisu.

Taneční skupinu mladých **Romano Jilo** vede mladý tanečník Šimon, který původně patřil k tanečnímu souboru. Tento taneční soubor vytváří choreografie romských tradičních tanců s ohledem na kulturu země, odkud tance pochází.





Příběh Terézie Křokové

Terka neboli “teta”, jak ji většina členů a členek tanečního kroužku oslovuje, vede kroužek tradičních romských tanců pro téměř 20 dětí. Kroužek vede od roku 2018 a s dětmi tančí ve třech skupinách podle věku. Většinou sama vytváří choreografii, obvolává děti, zajišťuje vystoupení, komunikuje s rodiči účastníků. Terka je velmi dobrá tanečnice, která tančí již od dětství a jako náctiletá se zúčastnila řady veřejných tanečních vystoupení. Účastníci kroužku Terku respektují a vždy se na společné tancování těší. Terka také dokáže své zkušenosti s vytvářením choreografie předávat dál. Tak se přirozeně odehrálo, že skupina starších tanečnicků se pod jejím vedením stala již natolik samostatná, že začala vytvářet pro svoji skupinu choreografii sama.

Taneční kroužek pod jejím vedením měl již několik vystoupení, ať už pro dobročinné účely nebo v rámci mezinárodního romského festivalu Khamoro. Terka je maminkou dvou dcer, obě dcery jsou také aktivními účastnicemi tanečního kroužku.



Terka v průběhu vedení kroužku rostla, zlepšovala se jako lektorka romských tanců, což při různé taneční úrovni dětí není jednoduché, ale také i po organizační stránce. Zajišťování vystoupení i vystoupení samotné, které bylo mnohdy spojené s výjezdem mimo Brno, bylo vždy docela náročné. Jak sama Terezie zmiňuje, zorganizovat všechny děti pro jízdu vlakem není vůbec jednoduché, zvláště kdy sama musela zajistit převoz společných zavazadel s kostýmy, líčidly, spoustou bižuterie a samozřejmě svačinami, které k vystoupení patří.



*Moderní kouzlení & líčením
aneb Make-up proměny*





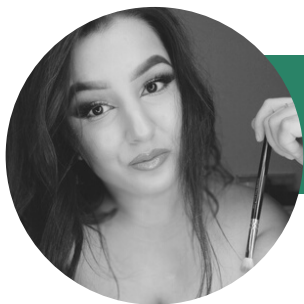
Make-up proměny

Vizážistické proměny jsou oblíbenou kratochvílí. Všechno začalo tím, že make-up artistka Denisa natočila v komunitním centru video s proměnou, od úplně nenalíčené pleti po precizně nalíčenou tvář. Video mělo velké ohlasy – Denisa měla zájem dál spolupracovat. Z téhle slečny se stala naše komunitní lídryně, která vedla *Make-up proměny s Denisou*.

Pravidelné sedánky v komunitním centru pomohly Denise rozjet svou kariéru natolik, že už pak ani videa točit nemusela. Nakonec byl o její služby takový zájem, že už na vedení aktivity v komunitním centru neměla čas. Mrzelo nás to, ale samozřejmě jsme byli především rádi, protože přesně proto komunitní centrum vzniklo – aby se zlepšovalo postavení Romů a Romek ve společnosti.

Díky videím, která jsme natočili, se začínali ozývat mladí lidé z komunity, že by takovou aktivitu chtěli u nás vést taky. Denisin příběh tak měl šťastné pokračování – její aktivita inspirovala další čtyři lidi, kteří se postupně v centru zapojili.





Denisa Kačová, make-up artistka

Už v roce 2009 chodila Denisa do IQ Roma servisu do Klubu a na pravidelné tréninky taneční skupiny Dance The Yard. Pomáhala organizovat taneční akce, jako dobrovolnice se zapojila i do dalších akcí Íkvěčka.

Když v roce 2016 otevřel IQ Roma servis vlastní kavárnu Amaro Records s nahrávacím studiem, začala tam Denisa pracovat jako hlavní barmanka. Ačkoliv ji práce bavila a vnímala to jako užitečnou zkušenost, její sen byl jiný. Odmalička chtěla být vizážistkou.

Už jako mladší líčila rodinu a kamarádky na různé slavnostní akce. Z práce barmanky si šetřila peníze, postupně nakupovala kvalitní kosmetiku a začínala se v líčení zdokonalovat. Dívala se na postupy líčení na YouTube, líčila kamarádky i sebe. Ani když pak později otěhotněla, svého snu se nevzdala. S rostoucím potomkem rostlo i její odhodlání.



Založila si facebookovou stránku, kam přidávala fotky svých nalíčených kamarádek. Přes nejrůznější facebookové skupiny oslovila nové zákaznice, začaly jí psát ženy se zájmem o její služby. Od symbolické částky se Denisa odvážila říct si o odpovídající cenu.

Ve spolupráci s komunitním centrem začala vznikat videa Make-up proměny s Denisou, která měla velký úspěch. Denisa poprvé začala líčit známé osobnosti. Díky videím ji oslovila známá kosmetická firma, pro niž Denisa časem začala pracovat. Novou zkušenost Denisa získala, když byla oslovena ke spolupráci při líčení herců v seriálu Dračí prsten. Kromě líčení pro krásu se tak seznámila s tím, jak nalíčit krev, šrámy a jizvy.

Denisa se dál vzdělává. Absolvovala kurz líčení u velmi úspěšné vizážistky Kristýny Popolanské. V současné době má vlastní salón. V Brně a ve své komunitě se stala velmi známou a vyhledávanou.

Příběh Erika Klempára



Erik studuje gymnázium, ale již **od svých 12 let se věnuje kadeřnictví a práci vizážisty.**

Vyrůstal v oblasti brněnského Cejlu a Bratislavské, tedy v samotném centru sociálně vyloučené lokality, ale brzo se přestěhoval s rodiči do Znojma. S komunitou i s Íkvěčkem udržuje nadále blízké vztahy. Jeho dovednosti nás moc zaujaly, a proto jsme mu nabídli, aby dělal kurzy vizážisty přímo v komunitním centru. Jak jsme si ověřili na oblíbenosti videí s Denisou, péče o vzhled je populární téma mezi mladými lidmi v romské komunitě.

Erik má nejen velké plány, je to také velmi motivovaný mladý muž. Chtěl by dělat profesi, která bude zajímavá i uznávaná. Líbí se mu profese lékaře, zubaře, chirurga, zajímá ho taky oblast práv. Jelikož je ale jeho největší vášní vizážistika, zvažuje, že naváže na rodinné podnikání a otevře si v Brně vlastní salon. K tomu každopádně potřebuje přetavit svého koníčka do podoby živnostenského listu.

Erik si své dovednosti v oboru vizážisty zdokonaloval v komunitním centru a plánoval vizážistickou proměnu žen, které se účastnily komunitního vaření. V práci vizážisty vidí smysl – lidem příjemný vzhled pomáhá k tomu nabýt sebevědomí a cítit se dobře. Vnímá, že lidem můžou tyto proměny změnit život a současně se v nich snaží vzbudit zájem o to se podobné dovednosti také naučit.

Erik chce být svým aktivním přístupem k životu příkladem. Stále je hrdý na to, že je Rom a moc by si přál, aby i ostatní děti a mládež našly své poslání a povolání. Mohou se k tomu dostat ale jen přes vlastní aktivitu. Ať už to bude fotbal, ve kterém romští kluci vynikají, nebo oblíbený tanec či zpěv. Věří tomu, že děti musí mít koníčka, který je opravdu baví a pak se může přetavit v práci. Důležité je vydržet u něčeho pravidelně.

*J přátelství prochází
žaludkem*





Vaření

Nejen láska, ale i přátelství prochází žaludkem. Komunitní vaření je oblíbenou možností, jak se mohou setkávat nejen ženy. Lidé si předávají osvědčené recepty, naučí se něco nového, mohou si popovídat i získat nová přátelství.

K vaření se v komunitním centru setkávaly celkem tři skupiny, dvě skupiny romských žen a romská mládež. Jedna skupina se setkávala nad různými recepty s praktickou přípravou a druhá skupina vařila polévky pro lidi bez přístřeší. Další skupinou, která společně pravidelně vařila, byla skupina mladých, kteří se učili vaření a pečení podle jednoduchých domácích receptů.

Během aktivity byl prostor se bavit také o rodinném rozpočtu. Mimo jiné si účastníci kroužku vaření mohli vyzkoušet upéct vlastní pečivo, např. rohlíky, vánočky, nebo připravit zdravé svačinky, např. domácí pomazánky, ovocné i zeleninové saláty. Vaření v průběhu času vedlo mnoho různých osobností – Milan, Dagmar, Naša, Julek, Šimon a další.





Příběh Anastázie Bikárové

Anastázie Bikárová se připojila k IQ Roma servisu v roce 2017 jako aktivní maminka, která začala ve spolupráci s dalšími maminkami z komunity řešit dobré vzdělávání pro své děti. Nastá, jak ji všichni dobří známí říkají, je maminkou tří dětí a jejich vzdělání je pro ni velmi důležité. Proto se zapojovala jako dobrovolnice do různorodých akcí spojených právě s kampaní *Dža andre lachi škola* cílené na rodiče a podporu dobrého vzdělání dětí. Shodou okolností se po nějaké době v IQ Roma servisu přihlásila na výběrové řízení na komunitní asistentku pro práci s rodiči v rámci předškolního klubu – a tak se Nastá stala naší kolegyní.

Nastá se s rodiči dětí navštěvujícími předškolní klub IQ Roma servisu setkávala pravidelně. Zejména s maminkami diskutovaly nejen o vzdělání, ale také třeba o zdravé stravě pro děti, výchově a dalších tématech.

Když se pak otevřelo komunitní centrum, Naša a ženy z její skupinky využívaly pro setkávání tento prostor. Posléze si také vytvořily aktivitu vaření, kde si zkoušely uvařit různé recepty – od zdravé výživy až po jednoduché recepty spojené s ulehčením rodinnému rozpočtu.

Pravidelná setkávání v komunitním centru vedla ke zdokonalování umění připravit jídla natolik, že Romane kucharky začaly připravovat občerstvení na různé akce Íkvéčka. Pro ženy se stala aktivita vaření také skoro terapeutickým setkáním, jelikož ve svém kruhu mohly otevírat různá zásadní témata.





Příběh Julečka (Julius Kala)

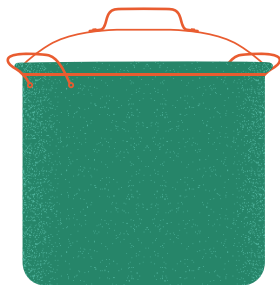
Juliovi je 50 let a už si toho prožil opravdu hodně. Dětský domov, život na ulici, vězení, ale i chvíle televizní i aktivistické slávy a potřeby pro druhé. Čas od času taky přednáší na ostravské univerzitě a působí jako peer asistent. Již v prvním rozhovoru vás Juleček, jak si sám rád nechává říkat, přitáhne svou bezprostředností a živelnou energií.

Juleček nabídl IQRS aktivity, které snoubí hned dvě typické romské srdeční záležitosti – tanec a jídlo. I když není žádný mistr kuchař ani mistr tance, umí věci dobře zorganizovat, dát jim svou energii a umožnit, aby se věci děly. Rozjel akce pro ženy s dětmi. Jeho vize byla jednoduchá: zajistit prostor, potraviny a zabavit děti, aby samy maminky mohly věnovat svůj čas vaření nebo tanci.

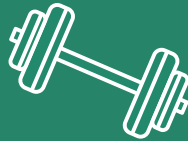
Vaření samo navíc nebylo jen zábavou, ale prostředkem pomoci lidem bez domova. Kroužky vaření byly totiž navázány na distribuci jídla potřebným.



K přihlédnutí k základnímu motivu projektu Hlavu vzhůru je důležité připomenout ty klíčové okamžiky, kdy Julek hlavu vzhůru postupně, ale s jasnými impulsy zvedal. Sám mluví o prvním impulsu, kterým bylo divadlo utlačovaných. Tady se projevila jeho skrytá touha se ukázat a ukázat na témata, která mohou druzí přehlížet. Následně pak Julek získával sebedůvěru v aktivitách týkajících se Platformy pro sociální bydlení a Asociace lidí pro domov. Odtud už byl krůček k nějaké pravidelnější činnosti a práci. Jeho oči pak skutečně září tehdy, když mluví o své vizi, tedy o tom, jak romské ženy předávají jídlo lidem, kteří to potřebují nejvíc.



*Sportem ku zdraví
i fair play*





Roma gym a MMA

Součástí komunitních aktivit se brzo stal sport a pohyb. Sportovně založený dobrovolník Martin začal vést tréninky bojového sportu MMA, jelikož si uvědomoval, že mladým lidem chybí aktivní pohyb. Kromě toho sport posiloval fair play a vzájemný respekt. Po dobu dvou let se mladí lidé – chlapci i dívky potkávali pravidelně jednou týdně.

Posilovnu nedaleko komunitního centra na ulici Bratislavské a kterou vytvořil IQ Roma servis společně s komunitou, vedl Josef. Josef Čonka dokázal odborně poradit nejen s posilováním a pohybem, ale uměl také dát lidem rady ohledně správného jídelníčku a životního stylu. Posilovnu navštěvovali mladí lidé i dospělí, zejména muži.



RAD



Příběh Josefa Čonky

Josef měl vždy tendenci starat se o svou fyzickou kondici a na jeho postavě je to vidět. Přestože je v dnešní době v invalidním důchodu, rozhodl se své zkušenosti s posilováním předávat dál a IQ Roma servis mu k tomu poskytl ideální podmínky. Josef od roku 2017 vedl posilovnu *Roma Gym*. Nápad posilovny se začal realizovat na jaře 2014, kdy IQ Roma servis zvažoval, jak efektivně prázdný prostor bývalé poradny využít. Romští středoškoláci projevíli zájem o vybudování posilovny, a tak zejména ve spolupráci s pedagogem Josefem Přehnalem a dalšími pomocníky plánovali, opravovali prostory až to dotáhli k finálnímu otevření posilovny.

Kromě možnosti pravidelně posilovat své tělo dávala posilovna návštěvníkům možnost trochu upustit nahromaděné emoce, což dnes potřebuje snad každý, nejen romští mladíci, kteří posilovnu využívali nejčastěji.



NO LONGER
TRENDY



Komunitní posilovna fungovala každý den v odpoledních hodinách a za drobný poplatek ji mohl využít kdokoliv. Denně si zde zacvičilo zhruba 10 mladých mužů od patnácti let.

Josef pečoval o nářadí, pustil ke cvičení dobrou muziku a těm, kdo potřebovali, poradil, jak si s nářadím rozumět, aby tělu posloužilo co nejlépe. Kromě samotného cvičení se Josef staral také o to, aby posilovna byla čistá, příjemná a lákala k návštěvě. To, co se bohužel moc nedařilo, bylo nalezení vhodného nástupce, který by získal stejné nadšení jako Josef a dokázal po něm tyto aktivity převzít.



*Teviště jako
místo dialogu*





Příběh Sabiny Bendové

Jednoho dne se v komunitním centru objevil mladý muž. Přišel s nápadem, že by chtěl vytvořit a režírovat muzikál, který by odrážel skutečné příběhy Romů a kde by zároveň vystupovali romští i neromští umělci. Jeho vizí bylo, že se tím podpoří vztahy mezi romskou komunitou a majoritou. Díky jeho odhodlání a zápalu jsme nezůstali jen u nápadu a věci se daly do pohybu.

Myšlenka muzikálu se šířila mezi známé a kamarády, po večerech jsme zapáleně diskutovali o tom, co všecko musí správný muzikál mít, jaké budou kostýmy a co chceme světu sdělit. Připravili jsem si i rozpočet a diskutovali ho s vedením organizace.

Základní kostrou byly tři příběhy – příběh autora Františka, jeho matky a kamaráda. Všichni tři byli aktivně vtaženi do příprav a mohli říct, jak by si přáli, aby to vypadalo. Kromě matky, kterou jsem hrála já, představovali herci sami sebe.



Cesta k cíli byla však dlouhá. Na casting se nepřihlásilo moc uchazečů, a ten, kterého jsme vybrali, pak po čase skončil. Spolupracovali jsme s jednou herečkou, která nám dávala důležité rady. Různí lidé přicházeli a odcházeli.

Nenechali jsme se ale odradit. Ve volných chvílích jsme psali scénář, scházeli se s umělci, ladili každý detail. Pro efekt jsme plánovali využít projekci a předtočená videa komponovat do scén. Hudbu a písně jsme skládali sami. Režisér František nacvičoval se skupinami herců a hereček, taneční skupinou a hudebním doprovodem. Setkávali jsme se skoro každý den. A pokaždé přišel někdo nový – někdo chtěl pomoci, jiný zpívat

Když už byl scénář konečně dopsaný, došlo k velkému zlomu. Hlavní postava třetího příběhu, herec, rapper, zpěvák, najednou přestal chodit na zkoušky. Dokola opakoval, že příště přijde, ale nepřišel. Ani nevěděl, jestli chce pokračovat. Rozhodli jsme se, že musíme najít jiný příběh. Jeden zpěvák z týmu měl zajímavý životní osud a i když to znamenalo velký zásah do scénáře, tak se povedlo a nakonec jsme za tu změnu byli i rádi.



Scénář jsme měli konečně znovu dopsaný, písničky složené a natočené, kostýmy a rekvizity nakoupené, termín a místo premiéry dané. Nacvičovali jsme scény, choreografii. V tuto dobu jsme v komunitku byli každý den. A v jednu dobu tam probíhaly třeba i tři workshopy najednou.

Předposlední zkoušku vypadla jedna z hereček, a tak jsme poprosili kolegu, který se na nás zrovna byl podívat, jestli by za ní mohl zaskočit. Zahrál to úplně jinak než ve scénáři, ale bylo to hodně vtipné. Nakonec tam hrál s námi a tahle scénka byla nakonec nejvtipnější na celém muzikálu. Prostě vše přišlo přirozeně – a tak, jak to mělo být.

Poslední zkouška v divadle byla naprostá katastrofa. Všichni už jsme byli unavení, navíc jsme řešili světla a zvuk. S jednou scénou jsme si stále nevěděli rady, byla neosobní. Na poslední chvíli jsme vyměnili hlavní herce za vedlejší a nechali je improvizovat – a tak vznikla druhá nejvtipnější scéna z muzikálu. A to bylo to krásné – v muzikálu měli šanci zazářit všichni.



Aby toho nebylo málo, tak jsme vytvářeli logo, pozvánky a plakáty, rozesílali je a zvali lidi, vytvářeli razítka místo vstupenky, chystali občerstvení a servis na den premiéry. Všichni jsme byli opravdu nervózní z toho, jak to celé dopadne.

Lidí přišlo hodně, ale i tak jsme doufali ve víc. Výsledek byl však nad naše očekávání; v ten den ze sebe každý z nás dal maximum a společně jsme předvedli neuvěřitelné výkony. Publikum bylo nadšené, měli jsme skvělé ohlasy, odevšad přicházely pozvánky na reprízy – do Prahy na Mezinárodní den Romů, do komunitních center, škol. Chystali jsme se udělat reprízu v Brně. Ale co vám budu podívat, bohužel korona vše stopla.

Muzikál inspiroval mnoho lidí a pomohl jim, aby něčeho dosáhli, zapojili se do zajímavého projektu a realizovali svoje nápady. Čerňoch, Američan, Gadžo, Rom, bílej, černej, žlutej, spolu něco velkého vytvořili, dokázali se spojit, stáli spolu všichni hrdě na podiu a drželi se za ruce. To na tom bylo to nejkrásnější. Předali jsme to, co jsme chtěli.

Příběh Františka Holuba (příběh muzikálu)



Františkův životní příběh je plný silných momentů. Jako sedmiletý kluk den po štědrém večeru našel svého otce mrtvého. Byl pro něj velkým vzorem, zejména jako skvělý muzikant. Zůstaly mu po něm klávesy, které od něj dostal jako vánoční dárek.

Táta si moc přál, aby na ně František hrál. František byl malý a hrát neuměl, navíc se rodina dostala do těžké finanční situace a maminka si nemohla dovolit podporovat Františkův hudební talent. Poselství otce ve Františkovi zanechalo silnou motivaci, a tak se sám začal učit hrát na klávesy.

Když si myslel, že se z těžké ztráty otce dostal, přišla další rána – vážně onemocněl krvácením do mozku. Nebylo jisté, zda přežije. Dostal se však z toho a tento životní boj mu každý den připomíná pohled do zrcadla na jeho dvacetcentimetrovou jizvu na hlavě.

Ferek, jak mu všichni blízcí říkají, poprvé kontaktoval IQ Roma servis v roce 2006, když mu bylo 13 let. Kromě hraní a komponování je i dobrý tanečník. Už v této době měl svou taneční skupinu – Dance The Yard a usilovně se věnoval choreografii. IQ Roma servis mu poskytoval prostor pro tréninky příležitosti k vystoupení – byl i na Mezinárodním dni Romů nebo Djangofestu. Pouštěl se do organizování vlastních akcí, zejména Dance Battle.

V roce 2010 společně se svou taneční skupinou a s IQ Roma servisem připravil první romský muzikál v Brně pod názvem Romeo a Julie. František vytvářel choreografii a zapojoval se do přípravy muzikálu nejen jako herec, ale i asistent režiséra. Muzikál měl velký úspěch a Ferek od premiéry myslel na vytvoření vlastního. Vlivem nemoci měl Ferek vzdělávací problémy, nedařilo se mu dokončit střední školu. Jako muzikant neměl tolik zakázek, tak se vrhl do pomocných stavebních prací.

Jednoho dne se objevil v komunitním centru a zmínil se o přání vytvořit vlastní muzikál, který by spojil lidi bez ohledu na národnost a etnikum, přál si předat ostatním poselství, že je důležité se nevzdávat a jít za svým životním přáním.



Po několika měsících příprav měl v prosinci 2019 muzikál Džas Dureder/Jedem dál pod režii Františka Holuba a na motivy jeho osobního příběhu premiéru. Ferkovi se splnil sen – spojil se jeho hudební, taneční a organizační talent s kreativitou, splnila se mu jeho vize, kterou chtěl předat, neboť do muzikálu se zapojilo 10 mladých lidí, jak Romů, tak dalších národností. Ferkovi se podařilo motivovat další mladé lidi, aby ve svém volném čase něco začali tvořit a předávat dál.

Ferek je velký bojovník, všestranný umělec a silná osobnost, která prostřednictvím IQ Roma servisu dostala nejen příležitost splnit si sen, ale být i vzorem pro další mladé lidi. Ferek svým muzikálem ukázal, že lidé mohou být různorodí, ale pokud najdou, co je spojuje, mohou dokázat velké věci.

*Prostor pro tradice a
kulturu*





Aktivity komunitního centra

Komunitní centrum bylo živým místem. Rodiče s dětmi se potkávali při společenských aktivitách (Halloween, Den dětí), spolupráce s romskými umělci přinesla řadu koncertů.

Různorodé kulturní akce v rámci Týdne romské kultury nabízely prostor pro zapojení, které pravidelně komunita i veřejnost využívala. Společně jsme také zvelebili část ulice Bratislavské v Brně, které se z odkládacího prostoru stalo záhonem s květinami a graffiti.

V rámci workshopu vyrábění adventních věnců vytvořila komunita věnec pro domov pro seniory a dětský domov a opakovaně tvořila věnce na pietní setkání. Mezi další aktivity

s dobrovolnickým přesahem patřila příprava občerstvení na různé akce, hudební a taneční vystoupení, uspořádání informační konference k volbám, přednáška o alkoholismu a násilí nebo rozdávání polévek pro lidi bez přístřeší.



Komunita se také podílela na organizování výjezdu na pietní shromáždění k uctění památky obětí holocaustu v Osvětimi s následnou návštěvou muzea. Někteří z iniciátorů byli potomky obětí a sdíleli příběhy svých rodin, čímž tragickou historii otiskli nezapomenutelně do mysli mladých i dospělých. Mezi další pietní shromáždění patřilo setkání v Hodoníně u Kunštátu. Následně Romové společně s komunitními pracovníky se také stal i organizátory shromáždění k uctění památky obětem holocaustu v Brně.







Příběh Karla Janečka

Karlova radost je práce s lidmi. Začínal ve skautu, kde nasál smysl pro týmovou práci a chuť pomáhat druhým. Karel v komunitním centru postupně získával chuť, odvahu a dovednosti v tom, jak týmy a skupiny vést. Nejdříve ty mladší, později i dospělí. Začínal ve Vyškově, kde organizoval různé hry pro děti a mládež. Těch postupně přibývalo, z jednotek se staly desítky, z nárazových akcí pravidelná činnost.

Karlovy šikovnosti si časem všimli v IQ Roma servisu a oslovili ho pro spolupráci. Z dobrovolné činnosti se stala práce a Karel mohl své schopnosti rozvíjet. Kromě organizování činnosti začal více působit v rodinách, snažil se motivovat děti i rodiče k tomu, aby pravidelně chodili do školy a vzdělávali se. Vnímal potřebu romské komunity v setkávání, které bude mít co možná nejméně formální podobu. Setkávání naplněné tancem, hudbou a jídlem, ale také nějakým závazkem vůči komunitě.



Dal prostor spontánní potřebě bavit se a oslavovat, ale také své dovednosti ukázal jinde a potěšil, ale také třeba inspiroval k aktivitě jiné. Komunitní centrum dalo Karlovi příležitost tyto aktivity rozvinout. Současně se ukázalo, že skutečně tepající komunitní centrum potřebuje hodně volnosti a svobody. Hudba a zpěv jsou spojené s hlukem, což se ne vždy přátelí s pohodou bydlení. Pro tuto podobu komunitní práce se Karlovi ani IQRS nepodařilo najít vhodné prostory.

Karel tak časem dal přednost osvědčenému Vyškov a nadále rozvíjí svou potřebu pomáhat, organizovat a má už své praktické zkušenosti v tom, že dobře a aktivně využitý volný čas nakonec vede i k větší aktivitě v občanském životě a smysluplnějšímu naplnění vlastního života.

*Komunitní centrum
během pandemie*





Šicí dílna

Když na jaře roku 2020 došlo k prvnímu omezení spojeného se šířením pandemie Covid-19, zdálo se, že komunitní centrum budeme muset zavřít a rozloučit se se všemi společnými aktivitami.

Místo toho se však pracovníci z IQ Roma servisu, Veronika Prokúpková a Václav Pecl, rozhodli tento prostor využít, jak nejlépe v dané situaci šlo - jako šicí dílnu roušek. Do aktivity se zapojili zaměstnanci IQ Roma servisu, lidé z řad komunity i s dobrovolníci z jiných neziskových organizací.

Každý den tito lidé šili roušky, které pak putovaly ke zdravotníkům, na ubytovny, do domovů seniorů a k dalším potřebným lidem. Díky Rebel Beans měli dobrovolníci v šicí dílně přísun výborné kávy. Dílna byla v provozu od ranních hodin do večera, dobrovolníci se zde scházeli i o víkendech.



Než se však každá jednotlivá rouška dostala ke svému konečnému majiteli, byla odevzdána do divadla Husa na provázku, odkud společně s ostatními rouškami putovala do čistírny, kde byla sterilizována, zabalena a poslána zpět našim pracovníkům, kteří je pak rozdávali dál. Došlo tak k propojení nejen mezi lidmi, ale i mezi organizacemi, které si navzájem pomáhaly.

Za dobu provozu šicí dílny (*od 21. 3. do 16. 4. 2020*) se podařilo ušít a rozdat celkem **1615 kusů roušek a zapojit přes dvě desítky organizací.**





Závěr

Komunitní centrum přineslo novou inspiraci a energii nejen na Bratislavskou ulici. Díky němu se zrodila velká spousta nápadů, které budou pokračovat na jiných místech, možná s jiným osazenstvem.

Plno nápadů ještě díky komunitku vznikne - dozajista je nosí ve svých hlavách a srdcích lidé, kteří se nechali pestrými aktivitami inspirovat. A když naše síly a vize spojíme, dokážeme ještě velké věci.

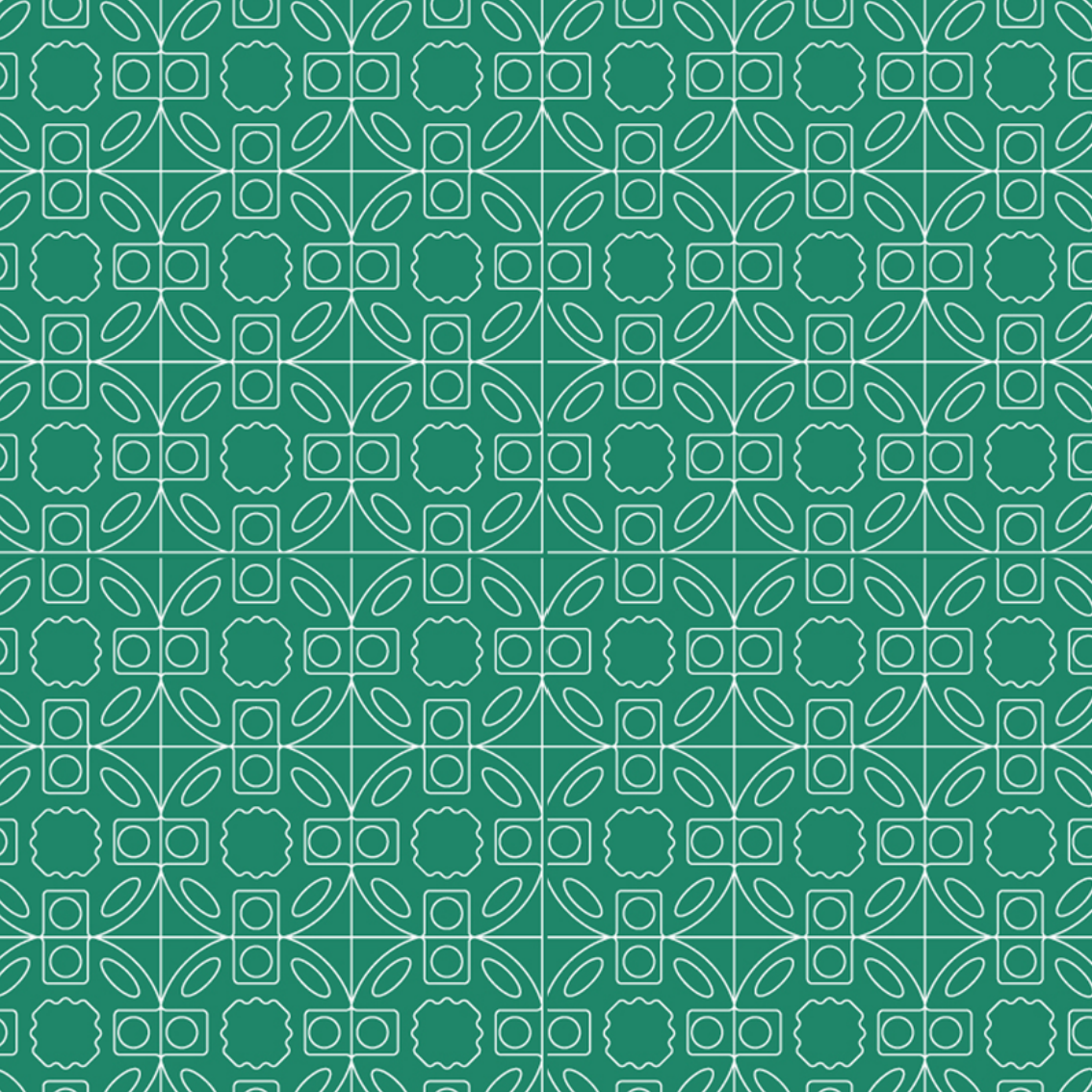


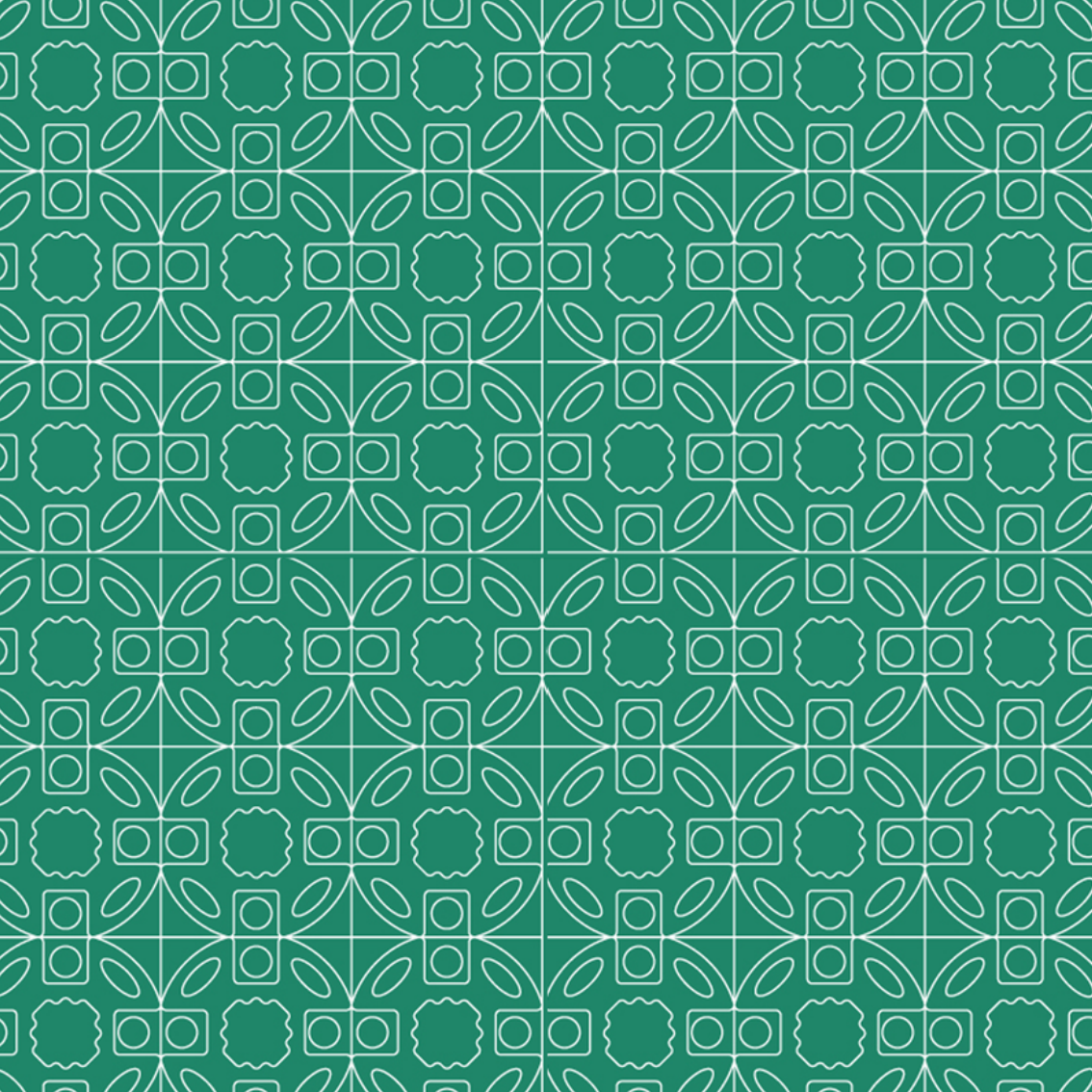
Ve spolupráci s romskou komunitou,
podporujeme nápady a potenciál lidí.



KOMUNITNÍ CENTRUM
SAVORE DŽENE









Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

